

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΥ ΤΟΝ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ
ΠΟΙΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΒΑΗΡΩΝ.

[Συνέχεια καὶ τέλος, βρα φυλλάδιον Γ'.]

ΙΓ'.

Ἦδη ἐπέστη ἡ στιγμή καθ' ἣν πρόκειται προσανατέλλοντες· νὰ φθάσωμεν ἄχρι τοῦ ἀπροσίτου ἐνδιατήματος τῶν Ἑλικωνιάδων, ὅπως ζητήσωμεν παρ' αὐτῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἄδειαν νὰ διαλάβωμεν ὀλίγα τινὰ ἐνταῦθα περὶ τῶν ἔργων τῶν θεατρικῶν Ἀδριτιῶν ποιητῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ συγγνώμην, ἐάν βροτοὶ ἡμεῖς, ταπεινοὶ καὶ ἀνίσχυροί, ἐπελήφθῃμεν τῆς ἐξετάσεως ἀντικειμένου ἀνομολογουμένως ἀνωτέρου τῶν δυνάμεών μας, καὶ ἂν ἡμεῖς, ζῶα δίποδα καὶ ἄπτερα, κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα, ἀπετολμήσωμεν ν' ἀνέλθωμεν ἄχρις αὐτῶν. Ἡ ἀγαθὴ τῶν Ἑλικωνιάδων καρδία θὰ συγχωρήσῃ, πεποιθήμεν, ἡμᾶς· ἐπὶ τῇ τόλμῃ ταύτῃ, διότι δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ βεβηλώσωμεν τὰ ἱερά αὐτῶν τεμένη, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὅπως πεζοῦ καὶ ἀνέυρου ἡμῶν καλάμου θέλομεν, τὸ ἐφ' ἡμῖν, προσπαθήσει, ὑπὸ τοῦ Βειλάνδου χειραγωγούμενοι, νὰ περιγράψωμεν, ὡς οἶόν τε πιστότερον, τοῦ πρώτου θεατρικοῦ τῶν Ἀδριτιῶν ποιητῆς, οἷτις θέλουσι τίθεσθαι ὡς αἰδοῦς φραγμὸς πρὸ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, ἐάν τις ἐξ αὐτῶν θέλησῃ ποτὲ νὰ δρέψῃ παρ' αἵαν τὴν δαφνὸν τοῦ ποιητοῦ.

Βεβαίως καὶ ἡμεῖς εἰς δάκρυα ἀναλυόμεθα ἐλέποντες τὸ ἀνάμεστον μελαγχολίας καὶ λύπης ἐλέμμη τῆς ἐρωμένης, τὸ δὲ μειδιάματός της ἀποδιώκει πάντοτε ἀφ' ἡμῶν τῆς κατηρεῖας τὰ νέφη· βεβαίως ἀναρπάζει τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡ συκοφαντούμενη ἀθωότης

καὶ μετὰ βδελυγμίας ἀποστρέφουμεν ἀπὸ τοῦ θεοστυγοῦ, συκοφάντου τοῦ πρόσωπον· βεβαίως καὶ ἡμεῖς ἀσχάλλομεν ἐπὶ τοῖς δυστυχήμασι τῶν ὁμοίων μας καὶ πάλλεται ἡ καρδία ἡμῶν ὑπὸ χιρᾶς ἀκούοντων τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν οἰκτείρομεν τὸν κακοῦργον καὶ ἀποτροπιάζομεθα τὸν προδότην· ἀρρυσκόμεθα καὶ ἡμεῖς ἐλέποντες καλλιχρῶς καὶ θαλασμάδῃ ἄνθῃ καὶ ἡδυνόμεθα ἐσφραίνόμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν ἐκπεμπομένην εὐωδίαν· αἰωρούμεθα διὰ τῆς φαντασίας εἰς ἀγνώστους σφαῖρας· ἐνωτιζόμενοι τῶν γλυκίων ἁσμάτων τῶν καλλικικλάδων πτηνῶν καὶ καθιστάμεθα σκυθρωποὶ καὶ ρεμβῶδεις ἐκ τῶν παθητικῶν ἤχων μουσικῆς ἁρμονίας καὶ ἐκ τῶν ἐνθουσιῶδων πολεμικοῦ τινος παιᾶνος, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὸν Sidney Smith εἰπόντα, ὅτι ἡ μεγαλειτέρα ἀρὰ, ἣτις δύναται γὰρ πέσῃ ἐπὶ τὴν δυστυχὴ ἀνθρωπότητα εἶνε ὁ πόλεμος· τοῦναντίον δὲ περιχαρεῖς ἀκούομεν τὸν αὐλὸν τοῦ ποιμένου καὶ τὰς στοναχὰς παραθέρμου ἐραστοῦ διερχομένου κατὰ τὰς ἀσελήνους νύκτας τὰς ὁδοῦς καὶ θρηνεῦντος ἐμμέτρως τὸν ἀπολεσθέντα ἑρωτὰ του. Ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα δὲν λαμβάνομεν τὴν γραφίδα ἵνα ποιήσωμεν στίχους κενοῦ πάσης ἐννοίας· οὔτε θαμβούμεθα ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀνδρωτὶ ν' ἀναρριχηθῶμεν ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ, τῆς κυρίας ταύτης τῆς ποιήσεως κοιτίδος, καὶ χωρὶς νὰ πῶμεν προηγουμένως, ἵνα ἐνθουσιασθῶμεν, ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς Κασταλλίας εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ κειμένης, νὰ γράφωμεν στίχους οὐ μόνον οἴστρου καὶ πάθους ἀμοιροῦντας, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο ἡ καλλιτεχνίαν καὶ ὀρθόειαν ἐλέγχοντα. Τὸ γινῶθι σεαυτὸν ἐν τισὶ περιστάσεσιν δὲν εἶνε τόσῳ σπουδαῖον καὶ δυσνόητον, ὅσῳ ἐκ πρώτης ὀψews φαίνεται· οὔτε ἀπαιτεῖται ἔκτακτος προφητικὴ διάνοια, ἵνα ἐννοήσῃ τις ὅτι ἀγνοεῖ πᾶν ὅτι δὲν ἐδιδάχθη. Μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην ἀναγκαιοτάτην παρέκδοσιν ἐρχόμεθα πρὸς εἰς τὸ κύριον ἡμῶν θέμα.

ΙΑ.

Οἱ Ἀβδηρίται δὲν ἐχάτιζον αἰσθήσεως· αἱ πέντε αὐτῶν αἰσθήσεις ἐλειτούργουν ἀπροσκόπτως, ἐὰν δ' ἐνίοτε τὰ πάντα τοῖς ἐφαίνοντο ὥραϊα καὶ ῥοδῖνα, οὐχ ἥττον κρίνοντες ἔλεγον, ὅτι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο ἦτο ὥραιότερον τοῦ ἄλλου. Εἶχον λοιπὸν καὶ οὗτοι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, καὶ τὰ προσφιλῆ αὐτοῖς ποιήματα καὶ τοὺς προσφιλεῖς αὐτοῖς ποιητάς. Εἶχε μετενεχθῆ καὶ παρ' αὐτοῖς, φαίνεται, ἡ ἐμβολὰς, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ποιήσεως.

Ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν τὸν κατὰ τῶν Ἀβδηριτῶν ἀπαγγελθέντα ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους φιλιππικόν, ἔκτοτε δὲ ἐκ τῶν πολυπληθῶν θεατρικῶν ποιητῶν ἄσχολουμένων ἀνευδότης περὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ποιημάτων, πλὴν τῶν ἐθελοντῶν, δύο τοσοῦτον εἶχον καταγοητεύσει τοὺς Ἀβδηρίτας, ὥστε ἀπῆλθον τοῦ ὑπάτου τῆς εὐνοίας αὐτῶν βαθυοῦ. Ὁ εἰς ἦτο τραγωδοποιὸς καὶ κωμικομελοδραματοποιὸς, ὁ δ' ἔμμερος, Ὀλάφ καλούμενος, ἦτο κατασκευαστὴς μέσων τινῶν, ἅτινα οὔτε τέρψιν οὔτε λύπην ἐνεποιοῦν, ὧν οὗτος ἀνεδείχθη ὁ πρῶτος εὐρέτης, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπ' αὐτοῦ *θλαψφῶδῖαι* ὠνομάζοντο.

Οἱ Ἀβδηρίται ἐνα τῶν ποιητῶν αὐτῶν Ἠγησίαν καλούμενον, μετωνόμασαν Ἱπέρβολον, διότι ὁ φατριασμός των ἀπεδίδω αὐτῷ τὸ γέρας ἅτε θαυμασίως συνεργοῦντι εἰς ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως. Ὁ λόγος δὲ δι' ὃν ὁ Ἱπέρβολος εὔρε τὸ δὴ λεγόμενον τὴν *τύλην* του παρὰ τοῖς Ἀβδηρίταις, ἦν ἐξ ὧλων ὁ φυσικώτατος, δηλονότι ἐκτείνος, οὐ ἔνεκα καὶ αὐτὸς καὶ τὰ ποιήματά του ἠθελὸν ἀνευδοιάστως ἐκτυριχθῆ ἐν οἰκλήποτε ἄλλῃ χώρᾳ, τῶν Ἀβδῆρων ἐξαιρουμένης. Εἰς ὧλων τῶν Ἀβδηριτῶν ἐν αὐτῷ κατῴκει σωματωδίστατα τὸ ἀβδηριτικὸν πνεῦμα με ὧλους τοὺς ἰδιωτισμούς του, με ὧλας τὰς παρεκτροπὰς ἐκ τῶν καλῶν

τύπων καὶ ἀναλογιῶν καὶ γραμμῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐπομένως ὁ Ἀβδηρίτης ποιητὴς ἀπῆλθε τῆς μεγίστης τῶν συμπολιτῶν του συμπαθείας. Ἦτο ποιητὴς, περιγράφων ἐπ' ἀκριβῶς τὰ πράγματα, κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ· ποιητὴς λαμβάνων πάντοτε ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν συμπολιτῶν του τὸν λόγον καὶ εὐρίσκων πάντοτε τὸ σημεῖον ἐκεῖνο εἰς ὃ ἤθελον νὰ γαργαλισθῶσιν, ἦτο ἐν ἐνὶ λόγῳ ποιητὴς κατὰ τὴν καρδίαν των! Τοῦτο συνέβαιεν οὐχὶ ἔνεκα τῆς μεγάλης τοῦ Ἱπέρβολου ἀγγινοίας, ἡ διότι οὗτος ἐχρᾶτο μυστηρίῳ τινί, ἀλλὰ διότι μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του ἦν ὁ μόνος, ὅστις ἠδύνατο νὰ καυχῆθῃ, ὅτι ἦτο ἀληθὴς καὶ γνήσιος Ἀβδηρίτης. Εἰς αὐτὸν πᾶς τις ἐνεπιστεύετο, ὅτι ἐξ οὗ σημείου ἐβλεπε τὰ πράγματα ἦτο πάντοτε τὸ πλαγιώτατον ἐξ ὧσων ἄλλων ἠδύνατο νὰ φανῇ, μεταξὺ δὲ δύο πραγμάτων εὕρισκε πάντοτε τὴν ὁμοιότητα ἀκριβῶς ἐκεῖ ἐνθα ἔκειτο ἡ οὐσιωδεστάτη αὐτῶν διαφορά. Ὁ Ἱπέρβολος ἐφαίνετο πάντοτε σεμνὸς καὶ πανηγυρικὸς, ὅπου ἄνθρωποι συνετοὶ γελῶσιν, ἐγέλα δὲ ὅπου ἠδύνατο νὰ γελῶσι καὶ οἱ ἄλλοι Ἀβδηρίται. Ἀνὴρ ὧν τοσοῦτον ἀνάπλεως ἀβδηριτικοῦ δαιμονίου, ἠδύνατο, φυσικῶς τῷ λόγῳ, νὰ ἦε εἰς τὰ Ἀβδηρὰ πᾶν ὅτι ἤθελεν. Οἱ Ἀβδηρίται εἶχον τὸν Ἱπέρβολον ὡς συγκεφαλαιοῦντα ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως, πρὸ μικροῦ δὲ ἤρξατο οὗτος φιλοπονῶν μεγάλην τινὰ πατριωτικὴν ἐποποιάν, εἰς τεσσαράκοντα ὀκτῶ ᾠδὰς διηρημένην, ἣν ὠνόμασεν Ἀβδηριάδα, πρὸς ἄρατον χαρὰν πάντων τῶν Ἀβδηριτῶν. Διότι μόνον Ὀμηρον δὲν ἔχομεν, ἔλεγον οὗτοι, ὅταν ὅμως ὁ Ἱπέρβολος φέρῃ εἰς πέρας τὴν Ἀβδηριάδα του, τότε θὰ ἔχωμεν καὶ Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν εἰς ἡ, καὶ τὸ αὐτὸ ποίημα συνηνωμένας. Ἄς ἔλθωσι τότε οἱ λοιποὶ Ἕλληνες νὰ ὑπερηφανευθῶσιν ἐπ' ὠπιόν μας! Ἄς δείξωσιν ἡμῖν ἕνα

ἄνδρα πρὸς ὃν δὲν δυνάμεθα ν' ἀντι-
παράθεσωμεν ἓνα τῶν ἡμετέρων.

Οὐχ ἤττον τὸ πεδίον, ἐφ' οὐ μᾶλλον
ὁ Ὑπέρβολος διέπρεπεν, ἢν ἡ τραγω-
δία. Εἶχε συνθέσει ἑκατὸν εἰκοσι, με-
γάλας καὶ μικρὰς τραγωδίας, τοῦτο
δὲ ἤρκει νὰ περιάψῃ εἰς αὐτὸν μεγά-
λην τιμὴν ἐκ μέρους λαοῦ βλέπον-
τος ἐν ὅλοις τοῖς πράγμασι τὸν ἀριθμὸν
καὶ τὸν σωματικὸν ὄγκον. Διότι οὐ-
δεὶς τῶν ἀντιζήλων τοῦ Ὑπερβόλου
εἶχε φθάσει τὸ τριτημόριον τοῦ ἀριθ-
μοῦ τούτου. Καίτοι δὲ οἱ Ἀδθηρίται,
ἕνεκα τοῦ δγκηροῦ χαρακτῆρος τοῦ Ὑ-
περβόλου, συνείθιζον νὰ ὀνομάζωσιν αὐ-
τὸν Ἀδθηρικὸν Αἰσχύλον, οὐχ ἤττον
ἐσεμνύνετο πολὺ καὶ εἰς τὰ ἀρχέτυ-
πά του.

— Ἄς μοι δείξῃ τις, ἔλεγε, χα-
ριτῆρα, στοχασμὸν, αἰσθημα, φράσιν
εἰς ἅπαντα τὰ ποιήματά μου, ἢν ἐ-
δανείσθην ἐξ ἄλλου τίνος!

— Ἡ ἀπὸ τὴν φύσιν, προσέθηκεν ὁ
Δημόκριτος, ὅστις ἱστάμενος ἐν τινι
γωνίᾳ ἤκουε τὸν μεγαλορρήμονα Ὑ-
πέρβολον περὶ ποιήσεως βαττολογοῦντα.

— ὦ! ὑπέλαβεν ὁ Ὑπέρβολος, τοῦ-
το σοὶ τὸ ὁμολογῶ, ἄνευ μεγάλης
μου ζημίας. Φύσις! φύσις! οἱ ἄνθρω-
ποι οὗτοι ἔχουσι πάντοτε ἀνὰ στόμα
τὴν φύσιν, καὶ οὐδ' αὐτοὶ γνωρίζουσι
τί λέγουσιν. Ἡ κοινὴ φύσις, ἢν βεβαίως
ἐννοεῖς, ἀνῆκει εἰς τὴν κωμωδίαν καὶ
εἰς τὴν θλαψωδίαν, ἂν θέλῃς. Ἡ τρα-
γωδία ὅμως δέον νὰ ὑπερέχῃ τῆς φύ-
σεως, κατὰ τὸ ὕψος, ἄλλως δὲν τὴν
θέλω οὐδ' ἀντὶ κελύφου καρύου.

Εἰς τὰς τραγωδίας τοῦ Ὑπερβόλου
ὁ λόγος οὗτος ἐφηρμόζετο πληρέστατα.
Κατὰ τὰ πρόσωπα τῶν τραγωδιῶν του
οὔτε ἐφάνη ἄνθρωπος ποτὲ, οὔτε ἡσθάν-
θη, οὔτε διενόηθη, οὔτε ὠμίλησεν,
οὔτε ἐπραξε. Τοιούτους δὲ ἤθελον καὶ
οἱ Ἀδθηρίται τοὺς ποιητάς των, καὶ
ἕνεκα τούτου προῆλθεν, ἵνα ἐξ ὅλων
τῶν ἐξωτερικῶν ποιητῶν τρέφωσιν ἐ-
λαχίστην πρὸς τὸν Σοφοκλέα ὑπόληψιν.

— Νὰ σὰ; ὁμίλῃσω εἰλικρινῶς, ἔλεγε

μὲ τῶν ἡμερῶν ὁ Ὑπέρβολος ἐν τινι
ἀξιολόγῳ συναναστροφῇ, ἔθα διαφόροι
περὶ τῶν τοιούτων [ἐξεφέροντο κρίσεις,
διὰ τοῦ καλλίστου [πάντοτε ἀδθηρικοῦ
τρόπου, δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐννοήσω ποτὲ
ποιόν τι εἶνε ἐξαίρετον ἐν τῷ Οἰδί-
ποδι ἢ τῇ Ἠλέκτρᾳ τοῦ Σοφοκλέους,
καὶ μάλιστα τί θαυμαστὸν περιέχεται
ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ του. Ὅσον δὲ διὰ
νὰ ᾔνε ὁπαδὸς τοῦ ὑψηλοῦ Αἰσχύλου,
πίπτει πολὺ κάτω τῆς ἀξίας του!
Ναὶ δὰ ἔχει ἀττικὴν ἀστείότητα! χά-
ριν, ἀττικὸν ἄλας καὶ ἀστείότητα ὁ-
σὴν ἀγαπᾶτε! Τὸ πυρῶδες ὅμως, τὰ
χειμωνώδη διανοήματα, αἱ θρονιώδεις
προσβολαί, οἱ ἀναρπαστικοὶ ἀνεμοστρό-
βιλοι, ἐν βραχυλογίᾳ, τὸ ἡρωικὸν σθέ-
νος, τὸ ἀετῶδες πτέρωμα, τὸ λεοντώ-
δες βρύχημα, ἡ καταιγὶς καὶ ἡ εἰς,
ἅπερ ἀποτελοῦσι τὸν ἀληθῆ τραγικὸν
ποιητὴν, ποῦ εἶνε πάντα ταῦτα;

Ἀληθῶς ἡ ὁμιλία αὕτη ἐμφαίνει
τεχνίτην τῶν τοιούτων, εἰπέ τις ἐκ
τῆς συναναστροφῆς.

— ὦ! ἄφησε νὰ κρίνῃ τὸν Ὑπέρ-
βολον δι' αὐτὰ, εἶπεν ἄλλος τις.

— Συνέθεες μέχρι τοῦδε ἑκατὸν
τριάκοντα τραγωδίας! διεψιθύρισεν Ἀ-
δθηρίτιά τις εἰς τὸ οὐ; ξένου τινος;
εἶνε περιβλεπτός, εἶνε ὁ πρῶτος θα-
τρικὸς ποιητὴς μας!

Πλὴν ἀλλ' ὅμως ἐκ τῶν πολλῶν
τοῦ Ὑπερβόλου ἀντιζήλων, μαθητῶν καὶ
ὁπαδῶν, δύο τοσοῦτον ὑπὸ τῆς εἰμαρ-
μένης ἠυνοήθησαν, ὥστε ἐσάλευσαν αὐ-
τὸν ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς τραγωδίας,
ἐφ' οὗ τὸν εἶχεν ἀναβιβάσει ἡ εὐαρι-
σκεία τῶν συμπολιτῶν του. Ὁ πρῶτος
διὰ τινος τραγωδίας, ἐν ᾗ ὁ πρω-
ταγωνιστὴς εὐθὺς ἐν τῇ πρώτῃ πράξει
φορεῖται τὸν πατέρα του, ἐν τῇ δευτέρᾳ
νυμφεύεται τὴν ἀδελφὴν του, ἐν τῇ
τρίτῃ μαρτυρεῖται ὅτι ἐπαιδοποίησε μετὰ
τῆς μητρὸς του, ἐν τῇ τετάρτῃ ἀπο-
κόπτει τὰ ὦτα καὶ τὴν ρινὰ τοῦ του καὶ
ἐν τῇ πέμπτῃ, ἀφοῦ ἐπότισε δηλη-
τήριον τὴν μητέρα του καὶ ἐστραγ-
γάλισε τὴν ἀδελφὴν του, ἀπάγεται ὑπὸ

των Ἑριννύων μετ' ἀστραπῶν καὶ βρον-
τῶν εἰς τὰ τάρταρα τευ ἄδου! Τοι-
οῦτος ἦν ὁ ποῶτος τῶν δύο τούτων
ποιητῶν. Ὁ δεύτερος διὰ τινος Νι-
όβης, ἐν ἣ πλὴν τῶν ἀπειροπληθῶν ὦ!
οἶ! ἰού! ἔ! παπαί! φεῦ! καὶ οἵμοι!
καὶ πλὴν βλασφημιῶν τινων, αἵτινες
προὔξουν φρικίαςιν τοῖς ἀεροσταῖς, ἔ-
παν τὸ λοιπὸν δρᾶμα συνεπληροῦτο
ἐν παρτομμικῆς ὀρχήσεως κατ' οὐδὲν
διαφερούσης τοῦ σημερινοῦ κόρδακος.
Ἀμφότεραι αἱ τραγωδίαι αὗται παρήγα-
γον, ὡς εἰκὸς, ἔκστασιν. Ἐν τριῶν ὥρων
διαστήματι ἄπειρα χειρομάνδουλα ἐπληρώ-
θησαν δακρύων, τοῦθ' ὅπερ οὐδέποτε ἄλ-
λοτε εἶχε συμβῆ ἀφ' οἷον τὰ Ἀ-
δδρα ἀπετέλεσαν μέρος ἐν τῷ κό-
τμῳ.

— Ὄχι! τοῦτο! ἔξαντλεῖ καὶ τὸ τε-
λευταῖον ὄριον τῆς ὑπομονῆς, ἔλεγον ὑπὸ
λυγμῶν καταλαμβάνομεν αἱ ἐν Ἀ-
δδῆροις θυγατέρες τῆς Εὐας. Ὁ δυ-
στηχὴς ἀναξ! Πῶς ὠρύετο ὧ; λύκος,
πῶς ἐκυλινδεῖτο!

— Ναί, ἀλλ' ὁ λόγος, ὃν ἀπήγ-
γειλε καθ' ἣν στιγμήν ἀπέκοπτε τὴν
μῖνάν του, προσέθηκεν Ἀδδηρίτιά τις,
πῶς οἶς ἐφάνη;

— Ὡραῖος ὥραῖος, μὰ τὴν ἀλήθειαν,
ὑπέλαθεν ἄλλη τις· αἱ Ἑριννύες ὅμως,
αἱ Ἑριννύες ἐπὶ τέσσαρας ἐβδομάδας δὲν
ἤδυνήθησαν νὰ κλείσω ἐξ αὐτῶν τὸ ὅμ-
μα.

— Φρικῶδες! προσέθηκεν ἄλλη, πρέ-
πει νὰ τὸ ὁμολογήσω· ἀλλ' ἡ ταλαί-
πωρος Νιόβη! ὦ! πῶς ἱσταται μεταξὺ
τῶν ἐκτάδην κειμένων νεκρῶν τέκνων της,
ἀποσπᾷ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, ρίπτει
ἐπ' αὐτῶν, ζητεῖ νὰ τὰ ἀναστήσῃ
ἐκ νεκρῶν, ἡ ἀπελπίστια καταλαμ-
βάνει αὐτήν, διευθύνει πανταχοῦ τοὺς
φλογόρρυτους ὀφθαλμούς της, σπινάσκει
διὰ τῶν δυνύων τὰ στέρνα της,
τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ὑψοῖ αἰμοφύρτους
πρὸ τὸν οὐρανόν, ἐκπέμπουσα φρικώδεις
ἄρξεις! Ὄχι! τοιαύτην τραγωδίαν, το-
σοῦτον τὴν καρδίαν δάκνουσαν, οὐ-
δεὶς μέχει τοῦδε ἔγραψεν. Ὅποι-

ας γνώσεις ἔχει ὁ Παράσπασμος,—
οὕτως ὠνομάζετο ὁ ποιητὴς τῆς Νιό-
βης,—ὅστις εἶχε τοσαύτην δύναμιν
νὰ παραστήσῃ ἐν τῷ θεάτρῳ τοιαύ-
την σκηνήν!

— Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δυνάμιν του,—
παρετήρησεν Ἀδδηρίτιά τις ἀπολαύουσα
ὑπολήψεως, ὅτι οὐδὲν ἔλεγεν ἄνευ λό-
γου,—δὲν δυνάμεθα πάντοτε νὰ ἐξατ-
γάγωμεν ἀσφαλῆς συμπέρασμα! διστά-
ζω νὰ πιστεύσω ἐὰν ὁ ποιητὴς τῆς
Νιόβης θὰ δυνήθῃ νὰ ἐκπληρώσῃ καθ' ὅ-
λοκληρίαν τὰς ὑποσχέσεις του· τοιοῦτοι
μεγαλορρήμονες εἶνε πάντοτε ἀδέξιοι ἀ-
γωνισταί.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἤρκεσαν νὰ μετα-
βάλῃσιν ἐν ἀκαρεῖ τὴν περὶ τοῦ Πα-
ρασπάσμου σχηματισθεῖσαν ὑπόληψιν,
ὥστε ἡ Νιόβη του, παρασταθεῖσα καὶ
δεύτερον, οὐ μόνον δὲν ἐπεσπάσατο τὰ
δάκρυα τῶν ἀκροατῶν, ἀλλὰ καὶ λίαν
ηλάντωσε τὴν ἀξίαν τοῦ ποιητοῦ. Οὗ-
τος δὲ τοσοῦτον ἡσθάνθη τὸ καίριον
τοῦτο τραῦμα τὸ κατενεχθὲν αὐτῷ
ὑπὸ τῆς περὶ τῆς δυνάμεως του κλπ.
ἀποφανθείσης Ἀδδηρίτιας, ὥστε δὲν
ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτόν. Οἱ
λόγοι τῆς Ἀδδηρίτιας ταύτης εἶχον,
ὡς βλέπουσιν οἱ ἀναγνώσταις ἡμῶν,
τὴν δύναμιν μυδραλιούλου κατατραυ-
ματίσαντες· οὐ μόνον τὴν φαντασίαν
τῶν λοιπῶν Ἀδδηρίτιων, ἀλλὰ καὶ
ἐκείνην τοῦ ἀτυχοῦς ποιητοῦ.

Καὶ μ' ὅλον τοῦτο εἰς τὸν Παρά-
σπασμον καὶ εἰς τὸν ἕτερον φίλον του
ποιητὴν, Ἀντίφιλον καλούμενον, ἔμει-
νε διὰ παντὸς ἡ τιμὴ ἐπὶ τῷ νέῳ
πετρώματι, ὃπερ ἔδωκαν τῇ τραγω-
δίᾳ τῶν Ἀδδῆρων καὶ ἐπὶ τῇ ἐπινοή-
σει δύο νέων εἰδῶν, τοῦ σκυθρωπα-
στικῶς καὶ τοῦ παρτομμικῶς, ἅτινα
ἀέφῃζαν εὐρύτερον στάδιον τοῖς Ἀδδῆ-
ρίταις ποιηταῖς, εἰς ὃ τοσοῦτω ἦσαν
ὑπερβίβαιοι, ὅτι ἡ ἐπιζήλος δάφνη ἔ-
μελλε νὰ στέψῃ τὰς κεφαλὰς των, ὅσω
οὐδὲν ἄλλο εἶνε εὐκολώτερον ἢ νὰ ἐκ-
δειματᾷ τις παῖδας καὶ νὰ ποιῇ ἥρωας
ἀλαύδους ὑπὸ θάμους.

ὥσπερ ὁμως εἰς ὅλα τὰ κατ' ἀρχὰς φαινόμενα νόστιμα καὶ ὥρατα κορέννυται τάχιστα ἡ ἀνθρωπίνη παλιμβουλία, οὕτω καὶ οἱ Ἀβδηρίται ἤρξαντο νὰ δυσχεραίνωσιν ἐπιδαφιλευόντες ἀδιαλείπτως ἐπαίνους εἰς πράγματα, ἅτινα πρὸ πολλοῦ ὕλην ἢ σχεδὸν οὐδεμίαν ἤδον ἤν τοις παρείχον· ὁ νέος ὁμως Θλάψ συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου δράματα, μὴ ὄντα τραγωδίαί ἢ κωμωδίαί, ἀλλ' εἰδός τι ζώσας εἰκόνας ἀβδηριτικῶν οἰκογενειῶν, ἐν οἷς νὰ μὴ ἐμφαίνωνται οὔτε ἥρωες οὔτε φρενοβλαβεῖς, ἀλλὰ ἀγαθοκάρδιοι, ἔντιμοι, γνήσιοι Ἀβδηρίται, βαίνοντες ἐπὶ τῆς δόου τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκιακῶν αὐτῶν ἀσχολιῶν καὶ ἐνώπιον ἀξιεπαίνων ἀκροατῶν ὁμιλοῦντες καὶ πράττοντες, ὥς νὰ εὐρίσκετο ἡ σκηνὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν καὶ ὥς ὁ κόσμος ν' ἀποτελεῖτο μόνον ἐξ αὐτῶν.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως ὠμείαζεν ἐκείνῳ, ὅπερ κατόπι μεταχειρίσθη καὶ ὁ Μένανδρος μεγάλην ἀποκτήσας φήμην· διέφερεν ὅμως κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν ἀναβιβάσεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς Ἀθηναίους, ὁ δὲ Ἀβδηρίτας, καὶ ἐνῷ ὁ εἰς ὠνομάζετο Μένανδρος ὁ ἕτερος ἐκαλεῖτο Θλάψ. Ἡ διαφορὰ ὁμως αὕτη μὴ εἶσα τοσοῦτον ἐπαισθητὴ τοῖς συμπολίταις τοῦ Θλαπὸς, ἢ μᾶλλον ὥς προτέρημα τούτου ὑπ' αὐτῶν θεωρουμένη, οὐδόλως ἐπέδρασεν ἐπὶ τὰς κενὰς τῶν Ἀβδηριτῶν κεφαλὰς, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἡ πρώτη ἀπόπειρα τοῦ νέου τούτου εἵδους τῆς ἀβδηριτικῆς ποιήσεως συνετέλεσε τὰ μάλιστα ὥστε νὰ προξενήσῃ τοιαύτην ἔκστασιν, παράδειγμα ὁμοιον τῆς ὁποίας ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ κόσμου δὲν ἀναγράφεται. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου οἱ ἀφελεῖς Ἀβδηρίται ἔσχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδωσι ζώσαν τὴν εἰκόνα αὐτῶν, οἵτινες ἄνευ θεατρικῶν κοθόρνων, προσωπίδων, σκῆπτρων καὶ διαδημάτων, φέροντες τὴν συνήθη αὐτοῖς οἰκιακὴν περιβολὴν, ὠμίλουν τὴν συνήθη αὐτῶν γλῶσσαν, ἐνήρ-

γουν, ἔπασχον, ἔτρωγον καὶ ἔπινον τοῦθ' ὅπερ μάλιστα παρείχεν αὐτοῖς ἄφατον θυμηδίαν. Ὁμοιάζον νεάνιδι τὸ πρῶτον βλεπούσῃ τὸ ἑαυτῆς πρόσωπον ἐν τῷ διαυγεί ὕδατι ῥυακίου. Μία τῶν θαψωδιῶν, ἡ *Τετραπλὴ Νύμφη* ὀνομαζομένη, διδαχθεῖσα κατὰ συνέχειαν ἐπὶ τέσσαρας καὶ εἰκοσιν ἐσπέσας ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν Ἀβδηρίων, ἀνῆρπασε τὰς καρδίας τῶν Ἀβδηριτῶν, οἵτινες ἐφ' ἱκανὸν χρόνον οὐδὲν ἄλλο ἐπεθύμουν νὰ βλέπωσιν ἐπὶ σκηνῆς εἰμὴ τὰς προσφιλεῖς αὐτοῖς θαψωδίας, καὶ πάντοτε θαψωδίας. Τοῦτο, ἐσμέν βέβαιοι, δὲν θὰ φανῇ τοσοῦτον ἀλλόκοτον τοῖς ἀναγνώστασις ὕμῶν, ὅταν οὗτοι λάβωσιν ὑπὸ ὄψιν, ὅτι οἱ ἀνωτέρω ἄνθρωποι ἦσαν Ἀβδηρίται, οἵτινες ἀπειράκις περιῆλθον μετὰ τῆς δημοκρατίας τῶν ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς καὶ ἐκινδύνευσαν ἄρδην νὰ καταστραφῶσι, διατί; ὅχι διὰ ὄνους, ἀλλὰ διὰ τὰς σκιάς αὐτῶν καὶ διὰ βατράχους! Ἐπανελέθωμεν ὁμως εἰς τὸν Θλάπα.

ΙΕ.

Ὁ Θλάψ, στερούμενος ταχυγράφου χειρῶν, δὲν ἠδύνατό ποτε νὰ κατασκευάσῃ τόσας θαψωδίας, ὅσας οἱ συμπολίται αὐτοῦ ἐπεθύμουν, δοὺς ὁμως ἀπὸ τὸ ἐνδόσιμον εἰς τοὺς ὁμοίους αὐτοῦ ποιητὰς, εὐχαρίστως εἶδεν αὐτοὺς μετ' οὐ πολὺ περὶ τὸ νέον τοῦτο τῆς ποιήσεως εἶδος ἀσχολουμένους. Μετὰ τριῶν ἐπομένως ὥς ἔγγιστα ἐτῶν παρέλευσεν, ἀφ' ἧς ὁ Θλάψ ἐπενόησε τὸ χάρις τοῦτο εἶδος, τοσοῦτον ὅλαι αἱ πηγαὶ ἐφικτῶν ὑποθέσεων καὶ ἐπιγραφῶν τῶν θαψωδιῶν ἐστείρευσαν, ὥστε ὑποκάδου δδύνῃν ἡσθάνετό τις βλέπων τοὺς δυστυχεῖς ποιητὰς δυσφοροῦντας ἐπὶ τῇ ἀποσέσει τῶν πηγῶν καὶ πειρωμένους παντοσθενεῖ καὶ τρόπῳ ν' ἀνακαλύψωσι φλέβα τινὰ, ἐξ ἧς ν' ἀντλήσωσιν ὕλην πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐπιδοτήτων θαψωδιῶν. Ἀλλ' εἰς μάτην, διότι πανταχοῦ ἀπύτων ἀνυδρίαν. Ὁ κορεσμὸς κατέλαβε τοὺς

Ἀδθηρίτας, μὴ ἐπιθυμοῦντας πλέον θλα-
 γωδίας καὶ ἐπιδιώκοντας, ἀντὶ τούτων,
 τοικιλίαν καὶ ἀλλαγὴν.
 ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς ἐδιδάσκοντο
 αἱ τραγωδίαι, οἱ κωμωδίαί, τὰ
 κωμικοπαστικά, τὰ παντομιμικά, τὰ
 μελοδράμακτα. Ὁ τῶν Ἀδδῆρων νομο-
 θέτης, Γρύλλος ὀνομαζόμενος, ἤρξατο
 ἀντιθέτων, δίκην Βέρρη ἢ Βελλίνη, τὰς
 τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου, ὁ δὲ Ὑ-
 περόβολος, ὅστις πρὸ πολλοῦ ἠγωνίζετο
 αἱ ἡλπιζε νὰ καταστῇ ὁ Ὀμηρος
 τῶν Ἀδθηρίτων, ἠρέσθη νὰ μερισθῇ
 τὴν εὐνοίαν τῶν ἀκροατῶν μετὰ τοῦ
 λαπῶδ, ὅστις, νυμφευθεὶς χαριτόβρυτόν
 να ἀνεψιὸν πλουτοῦ Ἀδθηρίτου, κα-
 τίστη πρόσωπον περιβλεπτόν καὶ ση-
 ατικόν.

ΙΣΤ΄.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕκαστος ἐννοεῖ εἰς
 ἂν μοῖραν ἔτασσον οἱ Ἀδθηρίται τὴν
 περτεροῦσαν καθ' ὅλα πάσης ἄλλης
 γῆνης ποίησιν, ἢ ἀπὸ τῆς ἀνωτάτης
 ἐκείνης τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως
 ἀποβιβάσαντες ἐρρίψαν, ὡς μὴ ὥρε-
 ον, ἐν τῇ ἰλῷ τοῦ φατριασμοῦ καὶ
 τῆς κουφονοίας τῶν. Τοιαύτην ἠνθόουν
 Ἀδθηρίται ποιηταὶ τὴν διὰ τοῦ λό-
 γου ἐντελεστέραν, κατ' ἄνθρωπον, ἀ-
 νάκλυψιν αὐτοῦ τοῦ ἰδανικοῦ. Τοιοῦ-
 τοῦ εἶδους συνονθυλεύματα, ποίησις ὑπ'
 τῶν καλούμενα, ἡξίουσαν νὰ συγκε-
 λαιῶσιν ἐν ἑαυτοῖς πάσας τὰς ὡ-
 ρὰς τέχνας, καὶ ἐνῶ ἡ ἀληθὴς ποί-
 ησις παρέχει αὐταῖς ὕλην, αὐταὶ δὲ ὑπ'
 τῆς παράγονται καὶ ζωογονοῦνται,
 ἐνῶ ἐτέρωθεν ἡ ποίησις προσεζάρ-
 τει αὐτῶν κατ' ἀξίαν, ἂν οὐχὶ κατὰ
 τὸν, καὶ εἴτε καθολικωτάτη, οἱ Ἀ-
 δθηρίται, ἐπόμενοι τῇ διανοητικῇ αὐ-
 τῶν καταστάσει, κατῆνεκον ἀκουσίως
 ὑψηλῇ ταύτῃ θεῇ τοσαῦτα καίρια
 ἀνέματα, ὥστε ἡ δυστυχὴς ἐν Ἀ-
 δδῆροις εὐρισκόμενη μικροῦ δεῖν κα-
 τάρταροῦτο, ἐὰν ἡ μαρμαρυγὴ τῆς
 ἀντασίας τοσούτων μεταγενεστέρων

ποιητῶν, ἔκτοτε ὑπὸ μορφήν ἀστέρων
 ἐπὶ τοῦ ἀδθηρίτικοῦ οὐρανοῦ σελαγι-
 ζόντων, δὲν ἐφώτιζεν αὐτὴν νὰ ποιήσῃ
 χρῆσιν ἐλλεβορισμοῦ καὶ ἀφαιμάξεων,
 δι' ὧν ἀπεσώθηκε τὸν κίνδυνον, ὅστις
 σπουδαίως ἠπείλει τὴν κεφαλὴν τῆς.

Ἡ ποίησις εὐτυχῶς ἐθεραπεύθη, καὶ
 ὡς ἐκ τεύτου ἡ ἀνθρωπότης ἡδυνήθη νὰ
 ἀποθαυμάσῃ καὶ ἐξακολουθεῖ ἔτι ἀπο-
 θαυμάζουσα τὰ πνευματικὰ προϊόντα
 τοσούτων περιπύστων ποιητῶν, ὧν αἱ
 κεφαλαὶ πρυσείλκυον τὸν στέφανον τῆς
 δάφνης, οὐχὶ διότι ἦσαν στρογγύλαι,
 ἀλλὰ διότι ἐν αὐταῖς καλλιεργηθὲν τὸ
 δαιμόνιον τῆς ποιήσεως πνεῦμα, παρή-
 γχε καρποὺς ἀγλαοὺς καὶ ὠρίμους.

Εἴπομεν ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι ὁ Ὀ-
 ράτιος ἔλεγε περὶ τῶν συγχρόνων του
 ἐν Ρώμῃ, ὅτι γράφουν σοφοὶ καὶ ἀ-
 σοφοὶ ποιήματα ὁμοίως· ἀλλὰ μήπως
 τοῦτο δὲν ἐφαρμόζεται καὶ σήμερον
 πληρέστατα ἐν Ἑλλάδι; μήπως οἱ ἀ-
 ναγνώσται ἡμῶν δὲν ἀναγινώσκουσι
 πολλάκις στίχους ἀνατρέποντας τὸν στό-
 μαχον καὶ κατ' οὐδὲν διαφέροντας τοῦ
 εἶδους τῆς ἀδθηρίτικῆς ποιήσεως; Δυ-
 στυχῶς πολλῶ χεῖρονα ἀπαντᾷ τις σή-
 μερον ἐν Ἑλλάδι Ὑπερόβλους, Θλά-
 πας, Ἀντιφίλους καὶ Παρασπάσμους,
 οἵτινες τὸν σοφὸν ἐπαγγελλόμενοι καὶ
 ἀγνοοῦντες τί τοὺς λείπει, συγκαταμί-
 γνυνται τοῖς πράγματι σοφοῖς καὶ γρά-
 φουσι στίχους ἄνευ ρυθμικῆς διατυπώ-
 σεως, ἄνευ ἐξωτερικεύσεως ἐννοιῶν καὶ
 αἰσθημάτων, μὴ ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τῶν
 μεγάλων φυσικῶν καὶ ἱστορικῶν ἀντι-
 κειμένων, οὐδ' ὑπ' αὐτῆς ἥς ἐννοίας
 τῆς θεότητος καὶ τῶν ὑψηλῶν τοῦ ἀν-
 θρωπίνου προορισμοῦ προβλημάτων, ἀλλ'
 ὑπὸ τινος ἰδιορρύθμου φρενοτροπίας, ἀ-
 νιάτου καὶ εἰς ἄκρον ἐπιβλαβοῦς, ἥτις
 προσβάλλουσα τινὰς τῶν σημερινῶν
 οἰονεὶ ποιητῶν, παρέχει ἡμῖν ἐνίοτε τὴν
 δυσσρέσκεϊαν ν' ἀναγινώσκωμεν νέας θλα-
 γωδίας, καὶ ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς οἰκτείρομεν
 τὴν κατὰπτωσιν ταύτην τῆς ποιήσεως
 καὶ ταλανίζομεν τοὺς ματαιοπονοῦντας
 ν' ἀνέλθωσιν εἰς τὸ Καπιτώλιον, αἰς-

θανόμεθα ἄφ' ἐτέρου τέρψιν ἄχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων, διότι ἀναγινώσκοντες ἐκάστοτε ἀδδηρικὰ ποιητικὰ συρράμματα, ἅπερ παριστῶσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας φραγμὸν ἐπιπροσθούντα ἡμῖν τὴν πρὸς τὰς Πιερίδας ἄγουσαν, λογιζόμεθα εὐτυχεῖς, ὅτι πρὸ πολλοῦ συναισθανθέντες τὸ ἐργῶδες τῆς ποιήσεως στάδιον, εἰς ὃ ἀνὰ πᾶσαν σιγμὴν τοσοῦτον εὐχερῶς πλείστοι ὅσοι ἀποδύονται, κατῆλθον τοῦ πτερωτοῦ Πηγάσου μας, δι' οὗ εἰς οὐρανοὺς πρὸς στιγμὴν ἐφαντάσθημεν, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, ὃν ἀνέλθωμεν, καὶ ἐγκαταλείψαμεν τὴν ποιητικὴν γραφίδα, δι' ἧς, πρὶν ἢ διεξέλθωμεν τὴν *Ἱστορίαν τῶν Ἀδδηρικῶν*, διενοούμεθα, τὸ ὁμολογοῦμεν, ὅτι θὰ πρωταγωνιστήσωμεν ἐν τῷ ἐπιπόνῳ τῆς ποιήσεως σταδίῳ καὶ ὅτι θὰ στέψωμεν τὴν κενὴν φαντασίαν καὶ ποιητικὴν αἴγλην κεφαλὴν μας δαφνίῳ στεφάνῳ!

Ἢδη πεζογραφοῦντες καὶ ἀντλοῦντες ὕλην τερπνὴν καὶ ὠφέλιμον ἐκ τῶν ἀπεράντων λειμῶνων τῆς σεπτῆς ἀρχαιότητος, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχομεν ἀξίωσιν, ὅτι τὰ ἔργα ἡμῶν περιεβέβληνται τὸ κύρος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλολογίας, διότι οὔτε κατ' ὄναρ ἐπῆλθεν ἡμῖν ἡ ἰδέα, ὅτι ἀφέντες ἄνευ τροφῆς τὸν Πηγάσον μας καὶ ἐγκαταλείποντες τὸν ποιητικὸν κάλαμον θέλομεν διαπρέψει λαμβάνοντες ἀνὰ χεῖρα τὸν πεζόν. Ὄχι! μυριάκις ὄχι!

ΙΖ.

Ὡς περ προοιμιαζόμενοι εἶπομεν, ὅτι δὲν διανοούμεθα νὰ κατενεχθῶμεν κατὰ τῶν σημερινῶν ποιητῶν ἢ δοκίμων στιχογράφων, οὕτω καὶ περαινόντες τὴν ἄκρως μηχανοθῆσαν διατριβὴν μας ταύτην λέγομεν, ὅτι συλλαβόντες τὴν ἰδέαν νὰ γράψωμεν περὶ τῶν Ἀδδηρικῶν θεατρικῶν ποιητῶν οὐδ' ἅπωθεν διανοήθημεν νὰ παραλληλίσωμεν αὐτοῦς πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι περὶ τὴν ποίησιν ἀσχολουμένους, ἀλλὰ μόνον ἠθελήσαμεν

διὰ τῶν Ἀδδηρικῶν ποιητῶν νὰ ὑποδείξωμεν, ὅτι ἡ ποίησις δὲν εἶνε ἔργον τοῦ ἐπαρίστερα γράμματα μαθόντος, καὶ ὅτι καθίσταται Ἀδδηρικὴ ποιητῆς, ὑπερακοντίζων μάλιστα τὸ ὕψος τῆς ἀδδηρικῆς ποιήσεως, ἐκείνος ὅστις ἁμοῖρος πάσης γνώσεως καὶ παιδείας ὢν, ἀγνοεῖ, ὅτι ποιητῆς, κατὰ τὴν ἀκριβῆ τῆς λέξεως ἔννοιαν, δὲν καταρτίζεται ὁ κατασκευαστὴς στίχων, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὅστις περιλαμβάνει εἰς τοὺς στίχους αὐτοῦ πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας, τὸ αἰσθητικόν, τὸ νοητικόν καὶ ἠθικόν, καὶ ἔχει ἐν μέσσοις τὸν λόγον, τὸ περιληπτικώτατον τῶν σημείων, ἐκεῖνος ὅστις ἐκφράζει πάντα καὶ ἔστιν ὅτι διὰ μιᾶς καὶ μόνης λέξεως, καὶ ὅστις, κατὰ φιλοσοφικὸν κανόνα, διὰ μιᾶς καὶ μόνης λέξεως, τοῦ ποικιλωτάτου τούτου σημείου, ὅπερ ἐμφαίνει καὶ τὰς ἐλαχίστας παραλλαγὰς καὶ ἀποχρώσεις τῶν ἑννοιῶν καὶ αἰσθημάτων, συνελόντι εἰπεῖν ποιητῆς δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἐκεῖνος, οὐτινος ἡ ποίησις περιλαμβάνει πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ προοδευτικώτατον σημεῖον, ὅπερ, ὡς συνοδεῖται πρὸς αὐτὴν πνευματικὴν τοῦ ἀνθρώπου γένεσιν ἀνάπτει, ἀποτελεῖ ἴδιον τοῦ πνεύματος δημιουργήμα. Ἡ ποίησις, ὡς ἴδιον ὀρθῶς ἀποφάνεται ὁ εὐπαιδευτὸς ἡμῶν φίλος κ. Μένων Μαρτζώκης ἐν τῇ περὶ *Ἀποσχεδίων Ποιητῶν* πραγματείᾳ του (*), δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, μαρίαν ἐκείνην τὴν ἄγουσαν τὸν ἀνθρώπον ἐκτὸς τοῦ πραγματικοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τέχνην, ἥτις τὰ ποιητικὰ ἐξάρματα συναρμολογεῖ, καλλυρεῖ καὶ ἀπαθαρρατίζει. Ἀρεὴ τῆς δειρογῆς, ἥν ἡ τέχνη μόνον δύναται νὰ προσκνήκη εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐμπνεύσεως, τοῦτο οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ παραγάγῃ εἰμὴ τὸ σκαῖον, τὸ ἄμορφον, τὸ τερατώδες!

(*) Ὁρα φυλ. Θ'. Ζακύνθιου Ἀνθωνίου

Πρὶν ἢ ἀποχωρισθῶμεν τοῦ ἀναγνώ-
του θὰ παρτίθωμεν εἰς αὐτὸν, ὡς ἐ-
νδρόπιον, στίχους τινὰς σημερινῶν στι-
χογράφων τὸν ποιητὴν ἐπαγγελλομέ-
νων, ἵνα ἴδῃ καὶ πεισθῇ περὶ τῆς ἀ-
ξίας αὐτῶν, ἐὰν δὲν ἐκώλυε τὴν γρα-
ματικὴν ἡμῶν ὁ σεβασμὸς, ὃν πρὸς τὰς ἱ-
στορίας καὶ πεποιθήσεις ἐνὸς ἐκαστοῦ τρέ-
φωμεν, καὶ ἡ ὥς ἐπιστόμισμα ἐπελ-
λυσσα ἡμῖν ἰδέα ἵνα μὴ ἐκληφθῶμεν
ποσούτον αὐστηροὶ ἐπικριταί, ὥστε νὰ
ἐπενέγκωμεν τὸ πεδίου τῆς συζητή-
σεως ἀπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς τῆς φι-
λοσοφικῆς ἀθροεπειᾶς θυμέλης εἰς τὴν
τοπικωτάτῃ κοινίστραν τῶν προσωπικῶν
ζητηγελήσεων καὶ διαπληκτισμῶν.
Ὅθεν ἀρκούμενοι μόνον εἰς τὰ περὶ
ἀποκρίσεως καὶ ποιητῶν ἐν γένει λεχθέν-
τα καὶ μακαρίζοντες τὸν τε περιώνυμον
συγγραφέα τῆς *Ἱστορίας τῶν Ἀθην-
αίων* καὶ τὸν μεταφραστὴν αὐτῆς, ἀ-
ποκρίσεως καταβαλόντας κόπους, πρὸς
ἐπιψιν καὶ ἡθικὴν ὠφέλειαν τῆς ἀν-
τιπρόθετος, ἐξαιτούμεθα τὴν συγγνώ-
μην παντὸς ἀναγνώστου, ἐὰν ἡ ἀνά-
γνωσις τῆς διατριβῆς ἡμῶν ταύτης δὲν
ἀπογορευθῇ ταῖς προσδοκίαις καὶ τῇ
ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ.

ΑΝΔΡ. Π. ΒΛΑΧΟΧΡΗΣΤΟΣ.

Α ΙΑΤΡΟΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

ΤΟΥ

ΙΑΤΡΟΥ ΜΑΚΛΟΥΑΡ

ΠΡΩΤΟΝ ΙΑΤΡΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

— Ναι, μυλόρδε, εἶπεν ὁ ἱατρὸς,

Σ. Ζ. Α. Ὁ φιλόμουςος καὶ ἀξιόλογος ἡμῶν φί-
λος κ. Π. Καταβάτης ἐπέστειλεν ἡμῖν, κατόπιν αἰ-
τήσεώς μας, τὴν ἀνωτέρω μετάφρασιν, ἣ νάσμενος
ἐπαγαρήριζομεν ὡς ἐν τῶν τερπνοτέρων ἀναγνώ-
σεων.

ναι, σὰς συμβουλεύω νὰ ταξευδεύσητε,
τοῦτο εἶναι, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην,
τὸ καλλίτερον ὅπως ἀνακτήσητε καὶ
πάλιν τὴν προτέραν ὑγίαν σας.

Ὁ λόρδος Βλόκουϊλ ἐσταύρωσε τὰς
χειράς του ὀπισθεν τῶν νώτων καὶ
περιεπάτει κατὰ μῆκος καὶ πλάτος
ἐντὸς τοῦ ἀναγνώστηριου τοῦ ἱατροῦ
ἐπαναλαμβάνων χαμηλῇ τῇ φωνῇ καὶ
ὁμιλῶν ὡς πρὸς ἑαυτὸν. Νὰ ταξευ-
δεύσω! . . . νὰ ταξευδεύσω! . . . Πραγ-
ματικῶς, ὅταν ἐνοχλήται τις ἀπὸ με-
λαγχολίαν . . . νὰ ταξευδεύσω . . . ὁ ἱα-
τρὸς ἔχει δίκαιον, μετὰ ταῦτα σταματή-
σας αἴφνης κατὰ μέτωπον τοῦ Μακλούαρ.

— Ποῦ πρέπει νὰ ὑπάγω; ἡρώτησεν.

— Ὅπου θέλετε.

— Εἰς τὴν Εὐρώπην;

— Εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ὁ λόρδος Βλόκουϊλ ἤρχισεν ἐκ νέου
τὸν περίπατόν του μετὰ νευρικῶν καὶ
σπασμωδικῶν κινήσεων. Ὁ ἱατρὸς ἡ-
κολούθει μετὰ περιέργου βλέμματος
τὰ ἀλλόκοτα αὐτοῦ σχήματα, σοβα-
ρῶς ἀνησυχῶν ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν
τῶν περιέργων ἀντικειμένων τῆς φυ-
σικῆς Ἱστορίας, τινῶν μὲν ἀνηρητημένων
ἐκ τοῦ τοίχου, ἄλλων δὲ τοποθετη-
μένων ἐπὶ ἀθκίων. (étagères)

— Ἡ Εὐρώπη εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη,
ἐπανελάθεν ὁ μυλόρδος.

— Ἄχ! εἶπεν ὁ ἱατρὸς, αὕτη δὲν
εἶναι οὐδὲν, παραβαλλομένη πρὸς τὰ
ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου.

— Ἀναμφιβόλως, κύριε Μακλούαρ
εἶναι ὅμως ἀρκετὰ εὐρύχωρος ὅπως
παρέχῃ ὅλας τὰς ποικιλίας τῶν κλι-
μάτων, καὶ τὸ κλίμα, καθὼς ἡξεύρετε, δὲν
εἶναι πρᾶγμα ἀδιάφορον δι' ἓνα ἀσθενῆ.

— Ἀπέχω τοῦ νὰ εἶπω τὸ ἐναντίον.

— Ἐὰν ὑπήγαινα λοιπὸν εἰς τὴν ἄρκτον;

— Ναι, τὸ ψῦχος εἶναι τονικόν.

— Θὰ ὑπάγω λοιπὸν εἰς τὴν ἄρ-
κτον; ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει οὔτε
κἂν νὰ τὸ συλλογίζωμαι, εἶναι ἀ-
δύνατον, μάλιστα κατὰ τὰς παρούσας
περιστάσεις. Ἡ Ἀγγλία τὰ ἔχει κακὰ
μὲ τὴν Ρωσίαν.